1938 ий 3 ноябрь № 97 (481) Акше 5 ыр.

9-ше ИЙ ЛЕКТЕШ

Чыла эллаcе пролетарий-шамыч, ушныза!



Рвезе коммунист

ВЛКСМ Маробком ден горком орган

АДАКАТ КУГУ СЕҤЫМАШ ВЕРЧ

29 октябрьыште Ленинско-Сталинский комсомол ден пырля пӱтынь советский калык ВЛКСМ-ын колымшо идалыкшым палемдыш. Тиде кечын комсомол да чыла советский молодежь большевистский партий йыр, тудын Сталинский Центральный Комитетше йыр адакат чот сплочитлалтмыштым эше ик гана ончыктыш.

Комсомолым большевистский партий да тудын великий учительышт Ленин ден Сталин куштеныт, воспитатленыт. Комсомол социалистический строительствын кеч могай участкылаштыже кугу подвигым ыштымыже дене пӱтынь калык ончылан шкаланже авторитетым создаватлен. Сандене мемнан калык шке молодежшым уло шӱмжӧ дене йӧрата.

Марийский республикысе комсомольский организацият пытартыш ийлаште шуко сеҥымаш-шамычым ыштен. Нине сеҥымаш-шамыч Марийский республикысе правительствын кугу наградыже дене палемдалтын. Марийский АССР Верховный Советын Президиумжо, Марийский областной комсомольский организацийым озанлык ден культурный строительствыште активный участвоватлымыжлан, Марийский АССР Верховный Совет Президиумын почетный грамотаже дене наградитлен. Тиде—пеш кугу награде.

Но тиде сеҥымашеш шогалаш огеш лий. Шке сеҥымашым утыж дене моктымаш, тудын дене кугешнымаш большевик-шамычын пашашт огыл. Сеҥымаш дене увлекатлалтмаш вуй савырнымашкат шӱкал кертеш. Мланна ончыкылык задаче-шамычым нигузеат мондаш ок лий. Почетный грамота мемнам эше кугу сеҥымаш-шамыч вреч кучедалаш обязатла.

Марийский комсомольский организаций, тыгак чыла молодежь правительствын грамотажым пеш кугу нӧлталтмаш дене вашлийыныт. Кызыт нуно областной комсомольский организацийым наградитлыме лӱмеш митингым, погынымашым эртарат, эше кугу сеҥымаш верч кучедалаш обязательствым налыт.

Комсомольский руководитель шамычлан тиде политический под'емым возглавитлашышт кӱлеш. Мемнан кызыт эн главный задаче—большевистский бдительностьым эше кӱшкӧ нӧлталаш, калык тушманшамычын йӧршын куклен пытраш, вредительствын последствийжым ликвидироватлен шукташ, молодежь ден йоча-шамычым коммунистически воспитатлымашым вияндаш, обороноспособностьым пеҥгыдемдаш да промышленностьыште, ял озанлыкыште, учебный заведенийлаште комсомолын авангардный рольжым кӱшкӧ нӧлталаш.

Чыла комсомолец-шамычым, чыла молодежым нине главный задаче-шамычым шуктымашке мобилизоватлаш кӱлеш. Комсомольский организацийын руководительышт тиде пашам конкретно вуйлаташ обязан улыт.



Снимкыште: „Родина" самолетын героический экипажшын Москвашке толмыжлан „Искусство" издательствын лукмо плакатше. (Плакатым Дени, Долгоруков да Дубчанов художник-шамыч ыштеныт.) Репродукций В. Ивановын (Союзфото).

Комсомолын 20-шо идалыкшым ознаменоватлыме нерген Марийский АССР Верховный Совет Президиумын УКАЗШЕ

ВЛКСМ-ын 20 идалыкшым ознаменоватлымылан:

1. ВЛКСМ Марийский Областной организацийым Марийский АССР Верховный Совет Президиумын тыгай надписан почетный грамотаже дене наградитлаш: „Марийский Областной комсомольский организацийлан Марийский АССР озанлык да культурный строительствыште активнын участвоватлымыжлан".

2. Йошкар-Ола Зарубинский уремым Комсомольский уремыш вашталташ.

3. Йошкар-Ола педучилищылан „20-летия ВЛКСМ" лӱмым присвоитлаш.

Марийский АССР Верховный Совет Президиум председатель КАВАЛЕРОВ.

Марийский АССР Верховный Совет Президиум секретарь КУКИН.

1938 ий 28 октябрь. Йошкар-Ола, Совет Пӧрт.

КУГУ ЙЫВЫРТЫМАШ

1 ноябрьыште Йошкар-Ола лесотехнический институтын комсомольский комитетше комсомолын XX-шо идалыкшым ознаменоватлымылан ВЛКСМ Марийский организацийым почетный грамота дене наградитлыме лӱмеш кугу митингым эртарен. Митингыште институт да рабфак коллективын чыла членыштат лийыныт.

Митингыште лийше-шамыч Марийский комсомолым наградитлымылан пеш кугун йывыртымашыштым ончыктышт. Тиде кугу наградылан комсомольский коллективын коммунистический партий дене Советский правительствым комсомол ончыкшымат социалистический строительствыште активнын участвоватлаш тӱҥалеш, манын ӱшандара.

— Науко ден техникын кӱкшӱтышт дене обладеватлышаш верч, —резолюцийыште ойлалтеш, — преподаватлымашым да тунеммашын кӱкшӧ качествышт верч кучедалмашым адакат чот виянден. Тунеммашнам практический да общественный паша дене эреак келыштарен шогена, шкенан кӱкшӧ качестван советский специалистым ямдылен, шке специальностьшо дене техникым отличне освоитлыше комсомолец-шамычым научный пашаеҥ-шамыч радамыш пуэна.

М. С.

НАГРАДЕ МЕМНАМ ПАШАМ ЭШЕ САЙЫН ЫШТАШ ОБЯЗАТЛА

2 ноябрьыште Марпединститутышто тунемше комсомолец-шамычын Марийский АССР Верховный Совет Президиумын Марийский областной комсомольский организацийым почетная грамота дене наградитлыме лӱмеш кугу митинг лие. Митингыш 600 утла комсомолец, студент да преподаватель-шамыч погыненыт ыле.

Нуно митингеш приниматлыме решенийыштышт тыге возат:

„Марийский комсомолым наградитлыме нерген указым ме пеш кугу куанымаш да мокталымаш дене вашлийын улына. Комсомоллан наградым пумылан Марийский АССР Верховный Совет Президиумлан кугу благодарностьым ыштена. Тиде награде мемнан социализм ыштымашке эше активнын участвоватлымашке мобилизоватла.

Ме Ленин—Сталин партий йыр эше чот сплочитлалтына. Отличный учебо верч социалистический соревнованийым кумдан шарена. Шкенан радамыште беспечностьым пытарена, бдительностьым эше кӱшкӧ нӧлталын калык тушман кашакым чаманыде разоблачитлаш да куклен пытараш, большевизмым овладетлаш пижына".

Архипов.

СССР Верховный Совет Президиумын УКАЗШЕ

М. М. Кагановичлан 50 ий теммылан лийын да пашазе класс ден крестьянство ончылно тудын революционный заслугыжым шотыш налын, тидын марте ЛЕНИН орден дене наградитлыме КАГАНОВИЧ Михаил Моисеевич йолташым ТРУДОВОЕ КРАСНОЕ ЗНАМЯ орден дене наградитлаш.

СССР Верховный Совет Президиум Председательын заместительже—Г. ПЕТРОВСКИЙ.

СССР Верховный Совет Президиумын Секретарьже—А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1938 ий 27 октябрь.

16 ТӰЖЕМ ТЕҤГЕ ДОХОД

„Пионер судостроитель" промколхоз (Кырык-Марий район) тений пасеке гыч 16 тӱжем теҥге доходым налеш. Колхозышто трудоденьлан 400 грамм деке мӱ логалеш. Колхозын доходшо кажне ийын кушкеш.

Н. Булыгин.

Казаков Миклай

Отважный комсомол

Волгалт яндарын волгынчо,
Волгалт у кече йол!
Салам мильонло чон
гычын,
Отважный комсомол!

Ме Ленинын тул знамяжым
Аралена чылан.
Элван кредалын налмыжым
Она пу нигелан.

Гранит шеренге ончыко—
Рвезе авангард!
Титан виетым ончыкто
Эше мыняр кертат.

Компартийын указаньыже—
Мемнан яндар маяк.
Коммунын чапле
зданьыжым
Мильон-влак ыштен мият.

Эй, сылне, чапле родина,
Эше пеледын тол!
Чыла участкыш строй
дене
Шогале комсомол.

Мемнан шӱмнаже Ленинын
Да Сталинский напор.
Советский поколенийлан
Ок сеҥе тӱрлӧ тор.

Гранит шеренге ончыко—
Пеледше кече йол.
Адак виетым ончыкто,
Отважный комсомол!

Мемнан почеш атакышке
Лектеш тӱня шемер.
Тунам чыла эл-влакыште
Лиеш советский эр.

1938 ий, октябрь, Ялта.

ВСЕСОЮЗНЫЙ ЛЕНИНСКИЙ КОММУНИСТИЧЕСКИЙ МОЛОДЕЖЬ СОЮЗ ЦЕНТРАЛЬНЫЙ КОМИТЕТЫН ОБРАЩЕНИЙЖЕ

Чыла комсомолец ден комсомолкалан, пӱтынь советский молодежлан

ШЕРГАКАН ЙОЛТАШ-ШАМЫЧ!

1938 ий 29 октябрьыште Ленинский Комсомолым освоватлымылан 20 ий темын. ВЛКСМ-ым пролетариатын да уло тӱнясе угнетенный калык-шамычын великий вождьышт—Ленин ден Сталин ыштеныт.

Комсомол советский молодежын массовый беспартийный организацийжылан ышталтын, тудо большевистский партий дек ушнен шога, тудын вигак вуйлатымыже почеш пашам ышта, тудын резервше да ӱшанле помощникше улеш.

Ленинский Комсомол тиде ийлаште большевик-шамыч партий деч закаллан, коммунизм пашалан верностьлан, калыклан преданностьлан, революцийын тушманже-шамыч дек ненавистьлан, нунын ваштареш кучедалмаште кӱртньӧ пеҥгыдылыклан, сеҥымашке вурс волялан тунемын.

Пролетариатын диктатуржым пеҥгыдемдышаш верч, мемнан элыште социализмын сеҥышашыже верч кучедалмын чыла участкыштыже Ленинский Комсомолын рольжо пеш кугу да шуко шӧрынан.

Иностранный военный интервенций ден гражданский сар грозный ийлаште шемер молодежь советский власть верч, родина верч, социализм верч кучедалмыже годым мом ыштен кертмыжым ончыктен. Гражданский сар фронтлаште комсомолец ден комсомолка-шамычын ончыктымо героизм верч, советский младыш тушманын нашествийже ваштареш самоотверженно кучедалме верч Комсомолым Советский правительство Боевого Красного Знамени орден дене наградитлен.

Гражданский сар деч вара, большевик-шамыч партийын ӱжмыжӧ почеш советский молодежь Ленинский Комсомолын вуйлатымыже дене мирный пашаш, книгаш, наукам овладеватлымашке пижын.

Шке пашашт дене комсомолец ден комсомолка-шамыч большевик-шамыч партийлан мемнан завод, фабрик, шахта ден рудник-шамычым, мемнан совхоз ден колхоз-шамычым ышташ да пеҥгыдемдаш полшеныт да полшат.

Сталинский пятилетка-шамыч ийлаште комсомолец-шамыч Днепрын лондемже-шамычым пудештарылыныт, Магнитныйын скалаже-шамычым шӱткаленыт, Турксибын рельсше-шамычым оптеныт, Востокын таежный чашкерлажым эрыктеныт, у завод-шамычым ыштеныт, метром ыштеныт, южын кӱкшытшым овладеватленыт.

Всесоюзный Ленинский Коммунистический Молодежь Союз социалистический соревнованийын великий знамяжым нӧлталын.

Комсомолец ден комсомолка-шамыч мемнан социалистический промышленностьын, мемнан кӱртньӧ корно ден вӱд транспортын, мемнан колхоз ден совхоз-шамычын пеледшашышт верч упорно кучедалыныт да кучедалыт. Тиде кучедалмашеш социалистический пашан передовикше-шамыч, самырык стахановец ден стахановка-шамыч кушкыныт да кушкыт.

Социализмым ыштыме шотышто ударный паша верч Комсомол Трудового Красного Знамени орден дене наградитлалтын.

Комсомолец-шамыч да советский молодежь шкеныштын великий социалистический родинам шокшын йӧратат да тудым пытартыш вӱр тӱчалтыш марте аралаш ямде улыт. Пашазе - Кресаньык Йошкар Армийыште, Комсомолын подшефныйже—Военно-Воздушный ден Военно-Морской Флотлаште комсомолец-шамыч боевой ден политический подготовкын передовикше, доблестный командир ден политработник улыт. Мужество ден отвагам, храбрость ден личный лӱддымашым комсомолец-шамыч мемнан границыласе дозорлаште, боевой корабль-шамычын вахтылаштышт, грозный самолет-шамычын штурвалышт воктен ончыктеныт. Хасан ер лишне мемнан священный мланде верч японский самурай-шамыч ваштареш кредалмаште комсомолец-шамыч шкеныштым вигунам пытыдыме чап дене леведыныт.

Комсомол шӱдӧ тӱжем дене Ленин-Сталин пашалан мучаш мартеак преданный самырык большевик-шамычым куштен да воспитатлен. Комсомолец-шамыч ден молодежь гыч эн сайышт советский калыкын кӱкшӧ доверийже дене обличатлалтыныт—СССР Верховный Советын, союзный ден автономный советский социалистический республик Верховный Совет-шамычын депутатыштлан сайлалтыныт.

Большевик - шамыч партийын вуйлатымыже дене Комсомол молодежым шке почешыже нангая да коммунизм духеш воспитыватла, тудым Советский власть йыр чумыра да государственный управлений ден социалистический строительствын чыла отраслыыштлан кадр-шамычым ямдыла.

СССР-ын пӱтынь калык озанлыкыштыже 26 ияш марте молодежь 9.962.000 еҥ пашам ышта. Кок пятилеткыште гына ФЗУ школла гыч 1.600.000 самырык квалифицированный пашазым да пашазе ӱдрамашым туныктен лукмо.

Шуко тӱжем дене комсомолец-шамыч инженерлан, техниклан, экономистлан, агрономлан, зоотехниклан, учительлан, врачлан, наука, искусство ден культура пашаеҥлан пашам ыштат. Комсомолец-шамыч советский, озанлык дене кооперативный аппаратлаште руководящий государственный пашам виктарат. Шӱдӧ тӱжем дене комсомолец-шамыч мемнан элысе вуз ден втузлаште, техникум ден рафбаклаште тунемыт, айдеме тукымын поген чумырымо наука, техника ден культура высотам овладеватлат. Тиде самырык интеллигенций—Советский молодежьын пеледышыже. Тиде—Советский властьын воспитатлыме да туныктымо шемер калыкын ӱшанле эргыже ден ӱдыржӧ-шамыч.

Большевик-шамыч партий советский интеллигенцийын самырык поколенийжым марксизм-ленинизм теорий дене, общественный развитий закон-шамыч шинчымаш дене вооружатла, молодежым героический большевистский партийын опытешыже да традициешыже, тудын сеҥымашан кучедалмыжын чапле историешыже воспитыватла, идейно убежденный, коммунизмын кугу пашажлан мучаш марте преданный Ленинско-Сталинский типан государственный ден общественный деятель-шамыч кадрым тапта.

ВЛКСМ советский молодежым пӱтынь тӱнясе революционный шемер молодежь дене интернациональный братство ден солидарность духеш воспитыватла. „Интернационализм комсомолын пашашкыже пурышо тӱҥ идей улеш“ (Сталин).

Мемнан элыште социалистический обществым ыштыме шотышто шкенжын успешный пашаже дене советский молодежь международный пашам ышта, шкенжын интернациональный обязательствыже-шамычым шуктен шога, уло тӱняште пролетарский революцийын сеҥышашыжлан полша.

Калыкын эн осал тушманже-шамыч, коммунизмын тушманже-шамыч, презренный троцкистско-бухаринский бандит-шамыч, тиде зверьыш савырныше фашизмын тарлыме пиже-шамыч Комсомолым ленинско-сталинский корно гыч корангдаш ик гана велэ огыл тӧчен ончeныт. Партийын вуйлатымыже почеш комсомол тушман-шамычын тиде гнусный тӧчымашыштым шырпын шалатен да шкенжын аважлан—Коммунистический большевик-шамыч партийлан мучаш марте ӱшанле, чылам сеҥыше Ленин-Сталин учений ден пашалан мучаш марте ӱшанле кодын.

Коммунистический партийлан шкенжын ӱшанле улмыжо дене, родина лӱмеш пашам успешно ыштымыже дене Ленинский Комсомол пӱтынь советский калыкын йӧратымыжым сеҥен налын.

Шкенжын чыла успехше дене Комсомол великий Ленин-Сталин партийлан, ВЛКСМ-ын пашаже дене тудын эреак вуйлатымыжлан, молодежь нерген Сталин йолташын нойыде тыршымыжлан обязан.

ВКП(б) ЦК комсомоллан йӧршеш правильно ончыкта:

„Молодежым идейно воспитатлыме, комсомолым тушманле элемент-шамыч деч эрыктыме да комсомольский пашаеҥ-шамычын у кадрым руководящий пашаш выдвигатлыме пашаште ВЛКСМ ЦК пытартыш жапыште ятыр серьезный йоҥылышым ок ыште ыле гын, нине успех-шамыч утларак значительный да всесторонний лийыт ыле“.

Нине йоҥылыш-шамыч тушман-шамычлан идейно-политический воспитанийын кушшашыжым чараклаш йӧным пуэныт, тушманле элемент-шамычлан комсомольский кадр-шамычын ужашыжым пужаш да ойрен налаш, тудым иностранный разведка-шамычын добычыштым ышташ йӧным пуэныт.

Тиде тӧчымаш-шамыч комсомолышто у кадр-шамычын кушшашыштым вигак чараклен шуктымашке шуктеныт. Тиде теве мо лиеш: комсомоллан комсомол радамым идейно вооружитлыме шотышто, у кадр-шамычым выдвигатлыме шотышто, комсомолышто тушман косан кодшыжым пытарыме шотышто кугу паша ыштышаш шога.

Шергакан йолташ-шамыч!

ВЛКСМ Центральный Комитет тендам ӱжеш:

Ленин-Сталин партийын пашаже верч, коммунизмын тичмашын да йӧршешлан сеҥышашыже верч, ончыкыжат кажне кечын да неуклонно кучедалаш;

мемнан социалистический родинан обороныжым пеҥгыдемдаш, мемнан Йошкар Армийлан, Йошкар Военно-Морской Флотлан, мемнан Осоавиахимлан полышым пуаш;

советский стройым, мемнан пашазе ден кресаньык-шамычын социалистический государствым чыла мера дене пеҥгыдемдаш, Советский властьын органже-шамычлан пашаштышт кажне кечын полышым пуаш, общественный социалистический собственностьым аралаш да шукемдаш; государственный, советский аппаратым чыла средства дене пеҥгыдемдаш, шемер массын йодмашыжым да кӱлешлыкшым удовлетворитлыме шотышто тудын пашажым саемдаш;

социалистический промышленность ден транспортым, советский торговля ден кооперацийым пеҥгыдемдыме шотышто, мемнан колхоз ден совхоз-шамычым пеҥгыдемдыме шотышто пашам образцово ышташ, стахановец ден стахановка-шамыч радамым шукемдаш;

ВКП(б) Историйым, тудын героический да сеҥымашан кучедалме опытшым тунемын, большевизмым овладеватлаш, политический бдительностьым нӧлташ, шке гыч калык-шамычын пиялышт верч, коммунизм верч вооруженный ден мужественный борецым воспитыватлаш.

Кажне комсомолец да комсомолка, мемнан элын кажне рвезыже да ӱдыржӧ комсомолын шкенжын кумышо лу ийышкыже тошкалмыжым стахановский паша дене ознаменоватлыман.

Калык озанлыкын чыла отраслыже поян, ончыл социалистический техника дене оснащатлалтын. Тӱжем дене агрегатым, станокым, комбайным, тракторым молодежь виктара. Кажне рвезе ден ӱдыр ончылно технический совершенствованийын, шке квалификацийым нӧлтымын, шке шинчымашым пойдарымын корнышт почылтын.

Кажне комсомолец ден комсомолкалан, мемнан элысе кажне рвезе ден ӱдырлан шке пашаштын техникажым адакат упорныйынрак да успешнынрак овладеватлыман.

Мемнан родинан самырык советский интеллигенцийже! Тыланда партий ден Советский власть политический, культурный ден озанлык пашан тӱрлӧ участкыжым вуйлаташ ӱшаненыт. Мемнан элыште гына тыланда творческий пашан йывыртымашыже обеспечиватлалтын. Тыланда государствын интересше-шамыч, калыкын воляже нимо деч кӱкшӧ лийман. Тендан деч эл тачысе задачым успешно разрешитлаш велэ огыл, но ончылгоч ужашат моштымашым требоватла. Вет вуйлаташ—значит ончылгоч ужаш. Марксистско-ленинский теорийым овладеватлыде—общественный развитий ден политический кучедалмаш закон-шамычым шинчыде, ончылгоч ужаш ок лий, вуйлаташ ок лий. Революционный теорий шотышто тыршыдыме-шамычлан илыш деч почеш кодаш, правильный больше-

(Мучашыже 3 шо стр.)

ВСЕСОЮЗНЫЙ ЛЕНИНСКИЙ КОММУНИСТИЧЕСКИЙ МОЛОДЕЖЬ СОЮЗ ЦЕНТРАЛЬНЫЙ КОМИТЕТЫН ОБРАЩЕНИИЖЕ

Мучаш

вистский корно деч йычкешташ шучкылык лӱдыкта.

Революционный теорийым овладеватлыза, ВКП(б)-ын героический Историйжым—марксизм - ленинизмын сокровищницажым тунемза.

Шкендан пашада дене мемнан партийлан пашазе классын культурно-технический уровеньжым инженерно-технический паша пашаенг-шамычын уровеньышт марте нӧлташ полшыза.

Мемнан тӱҥалтыш ден кыдалаш школлаште 33 миллион рвезе ден ӱдыр тунемеш.

Высший советский школышто мемнан элын 550 тӱжем самырык енҥже тунемеш.

Тунемше молодежь, советский студенчество!

ВЛКСМ-ын XX ийжым отлично тунеммаш дене ознаменоватлыза. Шарныза, айдеме тукымын поген чумырымо чыла знанийым овладеватлыме дене гына коммунизмым ышташ лиеш. Учебный заведенийла гыч государственный деятельностьын кумда корнышкыжо лектын, те социалистический строительствын чыла участкыжым вуйлатыме шотышто калыкын воляжым шукташ тӱҥалыда. Мемнан промышленность ден транспортын, мемнан ял озанлык ден культурын достойный большевистский руководительышт лияш ямдылалтса. Большевизмым овладеватлыза, ВКП(б) Историйым—марксизм-ленинизмын сокровищницажым лудса да тунемза!

Комсомолец ден комсомолка-шамыч, советский интеллигенций ден тунемше молодежь коклаште пашам комсомолышто улшо аклыдымаш ваштареш решительно кучедалза!

Социалистический державан куатле калыкше капиталистический окружениеште ила. Тушман-шамыч чыла вий дене коммунизм дек мемнан сеҥымаш дене каймынам кӱрлаш тӧчат. Тӱнян кум ужашыштыже кокымшо империалистический сарын тулжо йӱла. Фашист-шамыч советский калыкым у вӱран кредалмашке шупшын пурташ тӧчат.

Пашазе-Кресаньык Йошкар Армий, отважный пограничник-шамыч советский рубежым аралымаште зорко шогат, да мемнан отечествын священный границышкыже нападатлаш тушман адак ик гана щова гын, Йошкар Армийын доблестный боецше-шамыч Хасанын нигунам мондыдымо урокшым у вий дене вес пачаш ыштен моштат. Нунын дене пырля элым аралаш шкенжын родной Йошкар Армийжым поддержатлашлан эре ямде улшо пӱтынь советский калык тарвана.

Младна ончыкыжат шкенан отечествын обороноспособностьшым нойыде пеҥгыдемдыман. „Нимогай „случайность" да мемнан тӱжвал тушман-шамычын нимогай фокусышт мемнам кенеташ шижде ынже верешт манын, военный нападений шучкылык ончылно пӱтынь мемнан калыкым мобилизационный ямдылык состоянийыште кучаш кӱлеш..." (Сталин).

Кажне комсомолец ден комсомолка, кажне рвезе ден ӱдыр комсомолын кумышо лу ийыш пурымыжым военный техникам упорно овладеватлыме дене, шкеныштын мобилизационный ямдылыкыштым нӧлтымӧ дене ознаменоватлышаш.

Фашистский сар ылыжтыше-шамыч, мемнан элыш шкеныштын агентыштым колтылын, мемнан оборонный ден озанлык куатым кӧргӧ гыч кӱрлаш тӧчат.

Кажне комсомолецын да мемнан элысе самырык еҥын священный обязанностьшо, большевик-шамыч партий ден родина ончылно тудын первой долгшо—большевистский бдительностьым чыла мер дене нӧлтымаш, калыкын чыла тушманже ваштареш, мемнан партийын тушманже-шамыч ваштареш, коммунизмын тушманже-шамыч ваштареш непримиримый да эн решительный кучедалмаш.

Комсомолец ден комсомолка-шамыч!

Советский молодежым коммунистически воспитатлыме шотышто шке задачым ончыкыжо адакат утларак успешын шукташлан, младна ВЛКСМ радамын большевистский дисциплинжым адакат утларак пеҥгыдемдыман, тидын деч посна молодежым коммунистически воспитатлыме шотышто пашам саемдымаш лийын ок керт. Зазнайствым, самоуспокоенностьым мучаш марте пытараш, комсомол радамыште комсомолын ончыкылык успехше-шамычын тӱҥ условийже улшо настоящий большевистский дисциплинам ыштaш. Социалистический строительствын чыла областьыштыже инициатива ден дисциплинированностьым адакат утларак ончыктыза.

Младна „...тунемаш, тунемаш, пеш упорно тунемаш" (Сталин), Маркс—Энгельс— Ленин — Сталин революционный теорийым овладеватлаш, шке тунеммын, воспитанийын да образованийын кажне ошкылжым коммунистический общество ыштыме шотышто практический паша дене кылден, коммунизмлан тунемаш кӱлеш.

„Молодежь Союзын членже лияш значит пашам тыге виктараш: шке пашам, шке вийым общий пашалан пуаш. Теве тыште коммунистический воспитаний улеш" (Ленин).

Молодежым коммунистически воспитатлыме шотышто шке задачым ончыкыжо адакат успешнырак шукташлан, комсомолышто организационный ден политический пашам нойыде нӧлташ кӱлеш, советский молодежь дене кылым чыла мер дене виянгдаш кӱлеш.

Большевистский партийын историйже мемнам туныкта: молодежь массе дене кумда связь деч посна, тиде связьым эреак пеҥгыдемдыме деч посна, молодежым туныкташ велэ огыл, но молодежь деч тунемашат ямде улмо деч посна, мене ончыл советский молодежьын действительно массовый организацийже, ВКП(б)-ын ӱшанле помощникше да резервше лийын огына керт.

Комсомолец ден комсомолка йолташ-шамыч!

Всесоюзный Ленинский Коммунистический Молодежь Союзын Центральный Комитетше тендан дек Ленинский Комсомоллан шкенжын саламыштыже ВКП(б) ЦК-ын ончыктымо йоҥгылыш - шамычым писын, большевистски тӧрлымым обеспечитлаш ӱжмаш дене обрашатла.

Чыла вере, эре да кеч куштат чапле советский молодежын достойный вожакше лийза.

Комсомол радамыште калык тушман-шамычым да нунын агентурыштым чаманыде громитлыза да пытарыза.

„Ленинский интернационализм знамям кӱшнӧ кучыза, калык-шамыч коклаште мир ден келшен илымаш верч кучедалза, капиталистический нашествий ваштареш мемнан элын обороныжым пеҥгыдемдыза, куллыкан да эксплоатациян тошто тӱням пудештарылза, утарыме пашан да коммунизман у тӱням ыштыза да пеҥгыдемдыза, шкендан чыла пашаштыда революционный порывым большевистский строитель-шамычын настойчивый деловитостьышт дене ушаш моштыза, мемнан аван—Всесоюзный Коммунистический партийын достойный эргыже ден ӱдыржӧ лийза!" (Сталин).

Большевистский партий йыр, мемнан учитель ден ача—Сталин йолташ йыр адакат чакырак чумыргыза!

Виян лийже чапле комсомольский тукым—советский молодежын ончыл отрядше!

Виян лийже Всесоюзный Коммунистический большевик шамыч партий!

Виян лийже мемнан йӧратыме вождь, друг да учитель великий Сталин!

ВЛКСМ ЦЕНТРАЛЬНЫЙ КОМИТЕТ.

ВЛКСМ ЦК Пленумын Москвасе общественный организаций шамыч дене пырля 1938 ий 29 октябрьыште лийше заседаниешыже приниматлыме.

ОТЧЕТНО-ВЫБОРНЫЙ ПОГЫНЫМАШЫМ СЕҤЫМАШ ДЕНЕ ВАШЛИИЫТ

„Ушем-нур" колхоз пелене комсомольский организаций Тор'ял районышто эн сай самырык организаций. Организаций организоватлымылан ик ий жапат эртен огыл. Тиде кӱчык жапыште комсомольский организаций организационно ятыр пеҥгыдемын да кушкын. Молодежь кокла гыч политический грамотный да колхоз производствышто пашам стахановла ыштыше еҥ-шамычым ятыр воспитатлен куштен. Тиде чыла, ВЛКСМ комитет секретарь Кривошеева йолташын отчетно-выборный погынымаште ышташ ямдылыме отчетыштыже раш ончыктен пумо. 1938 ийыште комсомольский организаций 5 еҥ гыч 18 еҥ марте кушкын. Комсомольский организацийын воспитанницаже, стахановка Пивоварова йолташ РСФСР Верховный Совет депутатлан сайлыме. Комсомолец-шамычын производствышто пашам соревноватлен да стахановски ыштымышт дене колхоз район кӧргыштӧ ончыл верым налын шогa.

Комсомолец-шамыч шкеныштын политический шинчымашыштым эреак нӧлтен шогат. Полит-учебышко сайын ямдылалт коштыт. Утларакшым Глушков, Четкарева, Егошин йолташ-шамыт сайын тунемыт. Пропагандист Кривошеева йолташ занятийым сайын эртара. Комсомолец-шамыч художественный книгамат эреак лудыт.

Комсомол молодежь коклаште культурно-массовый пашам сай организоватлен. Клуб пелен драмкружокым организоватленыт. Тиде драмкружок ятыр постановко - шамычым шынден. Осоавиахим ден СВБ организаций-шамычат пашам сайын ыштат.

Комсомольский организаций отчетно - выборный погынымашым кугу сеҥымаш-шамыч да сайын ямдылалтмаш дене вашлиеш.

А. Кельшев.

ПАША САЕМАШ ТӰҤАЛЫН

„Коммунар" колхоз пеленысе первичный комсомольский организацийын (Шернур район) отчетно-выборный погынымашыже критик ден самокритикым кумдан шарымаш дене эртыш. Пренийыште выступатлыше-шамыч первичный организаций секретарьын начар паша ыштымыжым чот критиковатлышт да шуко практический указаний-шамычым пуышт.

Кызыт комсомольский организацийын пашаже саемаш тӱҥалын. Полит-кружокым угыч комплектоватлыме. Политзанятийыш слушатель - шамыч ямдылалт кошташ тӱҥалыч.

Несоюзный молодежь дене паша ыштымашат саемын. Шукерте огыл нунын дене эртарыме погынымашеш ВЛКСМ устав ден программе тунеммашым организоватлыме.

Чыла комсомолец-шамыч „Рвезе коммунист" газетлан подпискым ыштеныт. Драмкружокынат пашаже саемын. Кызыт Октябрьын XXI идалык пайремжылан спектакль ден концертым ямдыла.

Угыч сайлыме первичный организаций секретарь Петухов йолташ пашам сай ышташ тӱҥалын.

Волков А. Н.

ГРОШЕВА НАДЯ САЙ ДОЯРКА

„Пионер судостроитель" промколхозын (Кырык-Марий район) МТФ-штыже 90 вуй племенной ушкал уло. Нуно чыланат юринский породо улыт. Ушкал-шамыч кокла гыч юринка „Диана" ушкал ойыртемалтынак шога. Тудо шӧрым эн шуко—кечеш 25 литырым пуа.

„Дианам" доярка-стахановка Грошева Надя онча. Тудо тиде фермыште пашам 5 ий кӱрылтде ышта. Пашам честныя ыштымыжлан шуко гана пӧлеклалтын. Тений Грошева йолташ 691 трудодням ыштен налын.

Н. Б.

190



ВЛКСМ-ын XX идалыкше лӱмеш Йошкар-Ола горкомолын торжественный пленумышто участвоватлыше-шамыч. Фото М. Чуршуковын.

ВЛКСМ-ын XX ИДАЛЫКШЕ ЛӰМЕШ ЮБИЛЕЙНЫЙ ПЛЕНУМ

29 октябрьыште Поволжский лесотехнический институтын актовый залже пиалан рвезе да ӱдыр-шамыч дене темын. Зал тӱрлӧ лозунг, плакат да вождь-шамычын портретышт дене сӧрастарыме. Актовый залын шола могырыштыжо пионер-шамычын ВЛКСМ-ын XX идалыкше лӱмеш ямдылыме пӧлӧкшамыч дене выставке организоватлыме.

6 час жапыште ВЛКСМ Йошкар-Ола горком секретарын заместительже Меркулов йолташ ВЛКСМ-ын XX идалыкше лӱмеш погымо торжественный пленумым почеш.

Кужун сово кырымаш дене пленум почетный президиумыш Сталин, Молотов, Каганович, Ворошилов, Калинин, Андреев, Микоян, Ежов, Жданов, Хрущев, Косарев, Димитров, Тельман, Хозе Диас да Долорес Ибаррури йолташмытым сайла. Оркестр гимным шокта. Залыште „Виян лийже Сталин йолташ! Ура!" йӱк шергылтеш.

Пленумын президиумышкыжо ВКП(б) Обкомын секретарьышт Архипов, Мамаев, Овчуков, Марийский АССР Совнарком председатель Абрамов, Марийский АССР Верховный Совет Президиум председатель Кавалеров, Марийский АССР внутренний паша Нарком Карачаров, ВЛКСМ Обком секретарь Кондратьев, ВКП(б) горком секретарь Строкина йолташмытым да ВКП(б) Обком, ВЛКСМ Обком да горком бюро член-шамычым сайлышт.

Пленум ик йӱк дене пеш кужун сово кырымаш дене чыла шемер калыкын вождьшо Сталин йолташлан, советский правительствын главаже Молотов йолташлан да ВЛКСМ Центральный Комитетлан приветственный письмам колташ приниматлыш.

МАССР Совнарком председатель Абрамов йолташ торжественный пленумым погынышо-шамычым ВКП(б) Обком да Совнарком лӱм дене саламлыш да комсомол ончылно шогышо задаче-шамыч нерген ойлыш.

Тыгак приветствий ден ВКП(б) горком да Йошкар-Ола горсовет лӱм дене Йошкар-Ола горсовет председатель Фуфыгин йолташ, Йошкар-Оласе пашазе молодежь лӱм дене мебельный фабрикын самырык стахановецше Трегубов йолташ, студент-шамыч лӱм дене Петров йолташ, Осоавиахим да Аэроклуб лӱм дене Комиссаров йолташ да оласе пионер-шамыч лӱм дене Никитина йолташ выступатлышт.

Строй дене родиныш изи патриотышт-пионер-шамыч пӧлӧкым кидешышт кучен залыш пурышт. Оркестр маршым шокта. Пионер-шамыч икте почеш весе трибуныш лектын комсомолым славный юбилейже дене саламлат да ВЛКСМ Обком ден горкомлан пӧлӧкым пуат. Чыланат учебный ийым отлично тунем пытараш мутым пуат. Президиумын ӱстелже модель, альбом, знамя да пионер-шамычын моло пӧлӧкышт дене темеш.

Марийский АССР Верховный Совет президиум председатель Кавалеров йолташ комсомолым XX идалык юбилейже дене саламла да Верховный Совет Президиумын Указжым увертара. Ответный мут дене ВЛКСМ Обком секретарь Кондратьев йолташ выступатлыш.

Торжественный пленум Интернационал мурымаш дене петырналте.

Пленум деч вара кугу чапле концерт лие.

ЮБИЛЕЙ ПАЙРЕМ САЙЫН ЭРТЫШ

Косолоп, (телефон дене). 29 октябрьыште кастене 6 часлан ВЛКСМ-н 20-шо идалыкше лӱмеш ВЛКСМ райкомын торжественный пленумжо эртыш. Пленумым кӱчык выступлений дене райкомол секретарь Антонова йолташ почын. Тудын почеш ВКП(б) райком секретарь Рудаков йолташ кутырен.

Умбакыжым райисполком председатель Шишкина йолташ выступатлен. Тудо комсомолын 20-шо юбилейжым палемдашлан райцентрысе клубым пионер пӧртлан пуаш ыштыме райисполком президиумын пунчалжым лудеш.

Тиддеч вара кыдылаш школысо ВЛКСМ комитет лӱм дене комсомолец Ворончихин йолташ икымыше №-ан пионер звеналан сово кырыме йӱкеш пионерский барабаным вручитла. Пионер лӱм дене приветствий мутым пионерка Мирошина Люба ойлен. — Мемналан, советский йоча-шамычлан пиалан илышым пумыштлан коммунистический партий ден Сталин йолташлан кугу тау!—манеш Люба.

Тидын мӧнгӧ пленум ВКП(б) Обком ден ВЛКСМ Обкомлан приветствийым приниматла.

Торжественный пленум деч вара кыдалаш школышто тунемше-шамыч вийдене сылне концерт шындалтын.

А.

ДЕТСКИЙ ТЕХНИЧЕСКИЙ СТАНЦИЙ ЫШТАЛТЕШ

Ленинско-Сталинский комсомолын колымшо юбилей пайремже Шернур районышто сай эртыш.

29 октябрь кастене райкомолын юбилейный пленумжо эртаралте. Пленумышто лийше-шамычым ВКП(б) райком секретарь Куклин йолташ шокшын саламлыш. Тудын почеш райисполком председательын заместительже, МАССР Верховный Совет депутат Скобелев йолташ молодежым саламлен да ВЛКСМ-н 20-шо юбилейже лӱмеш подаркым—Шернуреш 1939 ийыште Детский Технический станцийым ышташ мутым каласыш.

Приветственный мутым педучилищын отличницаже Михайлова, комсомолец Новоселов да моло йолташ-шамычат кутыреныт. Тиддеч вара педучилище вий дене хидожественный вечер шындалте.

Павлова.

Комсомолыш пуртымашым политический экзаменыш савыреныт

ВЛКСМ ЦК-н V пленумжо комсомольский организаций-шамыч деч молодежым комсомолыш пуртымаште пашам тӱнгычак саемдаш требытлен. Комсомолыш пуртымо годым тӱрлӧ вопрос-шамыч пуэдымаш, экзамен эртарымаш практикым осудитлен,

Но Оршанке районысо Кучкинвский пелэ кыдалаш школ пелене ВЛКСМ комитет секретарь Матвеев йолташ тидым умлен огыл. Молодежлан комсомолыш пурашыже полшымо олмеш, тӱрлӧ чаракым гына шындылеш.

Кодшо кечылаште эртарыме комсомольский погынымашеш тиде школышто пашам ыштыше самырык учительница Солодкова Валян да ученица-шамыч Кузьминых Нюра ден Бороухина Августан комсомолыш пурымо нерген йодмашыштым ончышт. Погынымаште комсомолыш пураш шонышо-шамычын сайын, йолташ семын вашлийме олмеш, тӱрлӧ умлаш лийдыме вопрос-шамычым пуэдымаш дене велэ вуйыштым ангыртарылыч.

Ученица Бороухина Августалан „молан Англий моло капиталистический государство-шамыч дене ок кредал"?!--вопросым пуэныт. Кузьминых Нюралан 13 вопросым пуэныт. Тудлан чыла нарком-шамычын да СССР госбанк правлений председательын фамилийыштым каласкален лекташ кӱштеныт. Солодкова Валя деч пролетариат дек народник-шамычын взглядышт нерген точный вашмутым пуаш требытленыт. Икманаш, комсомолыш пуртымашым политический экзаменыш савыреныт.

Вуйым ангыртарыше путатлен пытарыме „вопрос"-шамычлан точный вашмутым пуэн от керт гын, комсомол комитет неграмотный улыт, манын комсомолыш пуртыде мӧнгеш колта. Тыгай случай кызыт Солодкова Валя денат лийын. Самырык, кушшо, активный общественницам учительница Солодковам комсомолыш пуртен огытыл.

ВЛКСМ комитетын секретарьже Матвеев молодежын комсомолыш пураш шонымыжым искусственно кучен шога. Комсомолын массовый организаций улмыжым огеш шинче.

Райкомолын тиде организацийым ончалман да комсомолыш пураш шонышо-шамычлан омсам петырыше ен шамычлан пенгыде мерым ыштыман.

П. Желонкин.

Отв. редактор—
К. А. ЛЕНСКИЙ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комната № 70, телефон № 90.

Упол. Главлита Мар. АССР А—873. Йошкар-Ола, 1-ая типография Маргосиздата.